

Інформація
щодо основних результатів, досягнутих під час реалізації
Державної стратегії регіонального розвитку України
на період до 2020 року за 2017 рік

Адміністративні послуги

Відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» в Харківській області створені та діють 36 центрів надання адміністративних послуг (далі - ЦНАПи) у: 27 районах, 7 містах обласного значення (крім того, у кожному районі м. Харкова діють 9 територіальних підрозділів центру та Регіональний центр послуг м. Харків), 2 об'єднаних територіальних громадах (Старосалтівська Вовчанського району, Нововодолазька Нововодолазького району).

ЦНАПи щодня забезпечують прийом громадян, зручне і оперативне отримання адміністративних послуг фізичними та юридичними особами, відкритість і прозорість умов при розгляді звернень фізичних та юридичних осіб, надання споживачам послуг центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та з видачі документів дозвільного характеру.

Загалом громадянам та представникам бізнесу Харківської області доступно понад 100 по області та 160 адміністративних послуг по м. Харків. Крім того, в Регіональному центрі послуг м. Харків доступно близько 400 послуг адміністративного, соціального і пенсійного характеру.

За 2017 рік до ЦНАПів області звернулося близько 1 млн. громадян та представників бізнесу.

В рамках співпраці обласної державної адміністрації з Німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) в ході реалізації проекту міжнародної технічної допомоги встановлено обладнання «електронна черга» у ЦНАПах Балаклійського, Дергачівського, Зміївського, Харківського районів та м. Куп'янськ.

У квітні 2017 року в Харківській області розпочато роботу мобільного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ України з надання найпопулярніших адмінпослуг МВС через ЦНАПи, а саме: реєстрація та перереєстрація транспортних засобів; заміна посвідчення водія; видача міжнародного посвідчення водія; прийом запитів на отримання довідок про відсутність судимостей. Перший виїзний прийом громадян відбувся 28.04.2017 в м. Первомайський.

Представники Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону облдержадміністрації щомісячно брали участь у засіданні постійно діючої робочої групи при Головному територіальному управлінні юстиції у Харківській області з надання методичної допомоги у сфері державної реєстрації та семінарі для державних реєстраторів. Під час роботи розглядалися проблемні питання, які виникають у державних реєстраторів і адміністраторів ЦНАПів під час надання адмінпослуг з реєстрації речових прав на нерухоме майно, юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

24.04.2017 Прем'єр-міністр України В.Б. Гройсман відкрив центри надання соціальних послуг «Прозорий офіс» в Адміністраціях Шевченківського та Київського районів м. Харків. У церемонії відкриття також взяли участь голова Харківської облдержадміністрації Ю.О. Світлична, голова Харківської облради С.І. Чернов, представники Кабінету Міністрів України, депутати всіх рівнів, а також мери українських міст. В центрах громадяни можуть отримати 236 послуг: 65 послуг управління праці та соціального захисту, 17 послуг Пенсійного фонду і 154 послуги ЦНАП м. Харків.

В рамках виконання Меморандуму про взаєморозуміння, який було укладено в вересні 2016 року між Міжнародною організацією з розвитку права (IDLO),

Харківською обласною державною адміністрацією та Харківською міською радою зі створення Регіонального ЦНАП в м. Харків (далі – Центр) 08.06.2017 було підписано План спільних дій щодо реалізації проекту міжнародної технічної допомоги (далі – Проект). Відповідно до Проекту Харківська облдержадміністрація виступає бенефіціаром, Харківська міська рада – реципієнтом, Уряд США через Державний департамент США/Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань – донором Проекту.

З метою своєчасного виконання Проекту 26.07.2017 відбулася робоча нарада під головуванням голови облдержадміністрації Світличної Ю.О. з питань створення Регіонального ЦНАП м. Харків (далі – Центр). З ходом будівництва Центру ознайомилися:

05.07.2017 голова облдержадміністрації Ю.О. Світлична та перший заступник Харківського міського голови І.О. Терехов;

14.07.2017 радник Глави Адміністрації Президента України з питань реформ, экс-заступник Міністра юстиції Грузії Георгій Вашадзе.

Також, з питань створення Центру 08.08.2017 відбулася робоча зустріч першого заступника голови облдержадміністрації Беккера М.Л. з представниками Міжнародних організацій IDLO та USAID. На зустрічі розглядалися питання щодо технічної допомоги в аналізі та оптимізації бізнес – процесів, які надаватимуть регіональні АСК, підготовки співробітників Центру, передачі системи електронної черги та інформаційні термінали (за рахунок грантів USBI II).

У рамках реалізації Проекту 01.09.2017 відбулося відкриття Регіонального центру послуг у м. Харкові за участі Президента України П.О. Порошенка. Центр у єдиному просторі забезпечує взаємодію 84 органів та надає близько 400 послуг адміністративного, соціального і пенсійного характеру: 316 адміністративні послуги, 67 послуг соціального захисту населення, 17 послуг пенсійного забезпечення та обслуговує жителів Харкова і області.

Центр обладнаний системою відеоспостереження, яка дозволяє мінімізувати корупційний ризик, а також максимально уникати конфліктних ситуацій і забезпечити відео трансляцію роботи Центру на його офіційному сайті.

У Центрі працюють вікна для іноземців та молоді:

вікно для молоді - для зручності студентів, які приїжджають вчитися до вишів Харкова з інших міст і країн. У адміністратора центру молоді люди зможуть дізнатися корисну інформацію де можна отримати першу медичну допомогу і куди звертатися в разі надзвичайних ситуацій;

вікно для іноземних громадян - для такої категорії відвідувачів надається послуга з реєстрації інвестицій, оформити яку іноземцям допомагають адміністратори зі знанням іноземної мови.

01.08.2017 підписано Меморандум про співпрацю між Харківською обласною державною адміністрацією та Громадською організацією «Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг». Харківська обласна державна адміністрація стала першою обласною адміністрацією, як партнер асоціації, наразі членами асоціації є тільки великі міста обласного значення. Укладання Меморандуму передбачає обмін досвідом і кращими практиками, залучення міжнародних донорських організацій, можливість брати участь у реформуванні системи надання адмінпослуг. У межах співробітництва будуть запроваджувати сучасні форми взаємодії між ЦНАПами та споживачами, вивчатиметься та втілюватиметься міжнародний досвід у відповідних сферах діяльності тощо.

Для розбудови мережі ЦНАП та покращення умов надання адмінпослуг мешканцям області розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.07.2017

№461-р за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку затверджено обсяг фінансування на реконструкцію гуртожитку по вул. Пушкіна, 1, корпуси № 4 і 5 в м. Вовчанську під житло для внутрішньо переміщених осіб та центру надання адміністративних послуг, відділення ДФС, відділень райдержадміністрації та інших служб району в сумі 13,5 млн. грн.

Харківська обласна державна держадміністрація приділяє особливу увагу підтримці подальшого об'єднання територіальних громад, утворення ЦНАП в таких громадах та віддалених робочих місць з надання адмінпослуг для максимального наближення для споживачів. На протязі I півріччя 2017 року представники Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону облдержадміністрації спільно з представниками новостворених громад області проводили роботу з питання створення ЦНАП в ОТГ: розглядалися проекти Регламенту, Положення про ЦНАП та перелік адмінпослуг.

На офіційних сайтах обласної державної адміністрації, районних державних адміністрацій та міських рад міст обласного значення в розділі «Адміністративні послуги» розміщується актуальна інформація: паспорт ЦНАПу; перелік адмінпослуг; інформаційні та технологічні картки послуг; порядок надання адмінпослуг. У друкованих і телевізійних ЗМІ області та районів постійно висвітлюється інформація щодо отримання адмінпослуг юридичними та фізичними особами. Проведена робота зі створення «Карти ЦНАПів області», дані з якої планується розмістити у відкритому доступі на сервісі Google maps в якості складової «Карти ЦНАП України».

З метою створення ефективної системи з реалізації завдань, визначених Планом заходів, забезпечення доступних, прозорих та безпечних умов надання адміністративних послуг через розвиток сучасних електронних сервісів та виконання норм розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.06.2017 №394-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні на 2017–2018 роки» в обласній державній адміністрації створено робочу групу (розпорядження голови обласної державної адміністрації від 06.09.2017 № 426 «Про створення робочої групи з реалізації Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні на 2017 – 2018 роки») і затверджено План заходів щодо запровадження надання адміністративних та інших послуг в електронній формі та інтеграції їх до Єдиного порталу.

Для врегулювання питань, пов'язаних із запровадженням в області електронних систем надання послуг робочою групою було визначено перелік відповідних завдань та заходів, термінів їх виконання та відповідальних осіб, а також відпрацьовані питання щодо залучення до реалізації відповідного Плану заходів більш широкого кола фахівців та спеціалістів, в тому числі у галузі інформаційних технологій.

Також, усіма районними державними адміністраціями області створено робочі групи та затверджені відповідні Плани заходів.

Енергозбереження

Програма відшкодування відсотків за кредитами, отриманими населенням Харківської області на впровадження енергозберігаючих заходів, на 2016-2020 роки (далі - Програма) затверджена рішенням обласної ради від 17.12.2015 № 14-VII. У другому півріччі 2016 року були внесені зміни до Програми відшкодування відсотків за кредитами, отриманими населенням Харківської області на впровадження енергозберігаючих заходів, на 2016 – 2020 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 17 грудня 2015 року №14-VII, що затверджені на VII сесії VII скликання 08 вересня 2016 року рішенням № 253-VII, та затверджено Порядок використання коштів обласного бюджету, передбачених на реалізацію Програми відшкодування

відсотків за кредитами, отриманими населенням Харківської області на впровадження енергозберігаючих заходів, на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 17.12.2015 № 14-VII.

Рішенням Харківської обласної ради від 23 лютого 2017 року № 392-VII «Про внесення змін до рішення обласної ради від 08 грудня 2016 року № 330-VII «Про обласний бюджет на 2017 рік» та додатків до нього» для реалізації у 2017 році Програми з обласного бюджету виділено 6500,0 тис. грн., після чого Управління паливно-енергетичного комплексу Харківської обласної державної адміністрації розпочало з 10 квітня 2017 року реалізацію Програми на території Харківської області. У реалізації Програми відшкодування відсотків за кредитами, отриманими населенням Харківської області на впровадження енергозберігаючих заходів, у 2017 році взяло участь 1341 житель області з отриманням відшкодування з обласного бюджету у сумі 641,201 тис. грн.

Головний фактор розбіжності між запланованими та досягнутими показниками (виконання завдання на 89,4% від прогнозованого значення) є недостатня забезпеченість коштами, необхідними для реалізації державної програми «Теплі кредити» (згідно якої з державного бюджету відшкодовується до 35% тіла кредиту позичальникам), що є суттєвим фактором при прийнятті рішення позичальником про участь у обласній програмі, та наявність широкого вибору програм, направлених на відшкодування відсотків за кредитами, отриманими населенням у м. Харків та у області.

Реалізація заходу «Оптимізація структури регіонального енергетичного балансу шляхом заміщення природного газу енергоресурсами, отриманими з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, насамперед, на об'єктах соціальної сфери» відбувалася відповідно до графіку реалізації та в межах можливостей обласного бюджету і бюджетів різних рівнів. Протягом 2017 року в області завершено роботи з технічного переоснащення систем теплопостачання 54 об'єктів соціальної сфери на альтернативні види палива на загальну суму понад 43 млн. грн.

Житлове будівництво на селі

У рамках дії обласної програми індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2016-2017 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 14.04.2016 № 102-VII, у 2017 році з районів області поступило 22 заявки на отримання кредиту, із них: 8 – від працівників агропромислового комплексу, 3 – від працівників соціальної сфери, 1 – від працівника органу місцевого самоврядування та 10 - інші.

На реалізацію Програми в 2017 році на кредитування індивідуальних сільських забудовників надійшли кошти з державного бюджету в сумі 900,00 тис. грн.

У межах фактично отриманого фінансування укладено 4 договори на отримання кредиту в сумі 525,0 тис. грн.

Фактично використано коштів з державного бюджету в сумі 693,0 тис. грн.

З обласного бюджету з початку 2017 року фінансування на кредитування не здійснювалося.

Житлово-комунальне господарство

Регіональна автомобільна дорога державного значення Р-46 «Харків-Охтирка», протяжність якої по території області 81,7 км, до 1933 року не мала твердого покриття і до 1959 року будувалась методом всенародного будівництва. Конструкція основи дорожнього одягу виконана дьогтегрунтом товщиною 18 см та розрахована

під вагові нормативні навантаження, що діяли у період проектування. Через значне зростання інтенсивності руху великогабаритним вантажним автотранспортом та військовою технікою та відсутність належної основи дорожнього одягу привело до втрати несучої спроможності покриття автодороги. Для відновлення експлуатаційних характеристик автомобільної дороги Р-46 «Харків-Охтирка» до нормативних необхідно виконати комплекс робіт по капітальному та поточному ремонтах. За сприяння голови обласної державної адміністрації, протягом 2016-2017 років на цій дорозі виконано ремонт покриття загальною протяжністю 31,1 км (на загальну суму 180600,0 тис. грн.).

У житлово-комунальному господарстві за рахунок усіх джерел фінансування у 2017 році здійснено комплекс заходів, направлених на забезпечення якісного надання послуг населенню, розвитку інфраструктури та благоустрою населених пунктів.

Департаментом житлово-комунального господарства та розвитку інфраструктури облдержадміністрації ведеться активна робота по реконструкції та капітальному ремонту водопровідних, каналізаційних та теплових мереж, а також впроваджуються сучасні методи та технології у сфері поводження з побутовими відходами, що безпосередньо не передбачено завданнями Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року.

Але, разом з тим, реалізація зазначених у Стратегії проектів є пріоритетним при формуванні переліку пропозицій на фінансування з обласного та державного бюджетів.

Освіта

В області налічується 709 дошкільних навчальних закладів усіх типів і форм власності. З них 190 - знаходиться у складі навчально-виховних комплексів, у т.ч. 8 НВК обласного підпорядкування.

Відвідують дошкільні навчальні заклади 79,1 тис. дітей віком від 1 до 6 років. Із загального числа вихованців у дошкільних навчальних закладах, дітей віком від 3 до 6 років налічується понад 71 тис. осіб.

Показник охоплення дошкільною освітою дітей від 3 до 6 років дошкільними навчальними закладами становить 94,9% (станом на 01.01.2016 – 94,7%, станом на 01.01.2015 – 93,4 %, станом на 01.01.2014 – 92,3%), у т.ч. у міській місцевості – 97,1%, у сільській – 83,5%. Показник охоплення дітей старшого дошкільного віку різними формами дошкільної освіти по області складає 100%.

Щорічно збільшується кількість вікових груп у закладах дошкільної освіти області. На початку 2017 року у закладах функціонувало 3519 вікових груп (у порівнянні з початком 2013 року їх кількість збільшилася на 142), з них 732 – для дітей раннього віку та 2787 – для дітей дошкільного віку.

В області функціонують 13 закладів компенсуючого типу (7 спеціальних і 6 санаторних) та 85 закладів комбінованого типу із спеціальними та санаторними групами. Всього 292 групи компенсуючого типу: 68 санаторних (1375 дітей) та 224 спеціальні групи (3891 дитина) для дітей, які потребують корекції розвитку, лікування та реабілітації.

На початку 2017 року створено 2 інклюзивні групи у Куп'янському дошкільному навчальному закладі (центр розвитку дитини) «Іскорка» Куп'янської міської ради Харківської області та Чугуївському дошкільному навчальному закладі (яслах-садку) № 12 комбінованого типу Чугуївської міської ради. У 2017/2018 н.р. продовжено активну роботу щодо створення інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти для виховання і навчання дітей з особливими освітніми потребами (створено додатково ще 21 групу у закладах сільських районів та міст обласного значення).

У закладах дошкільної освіти станом на 01.01.2017 нараховувалося 74462 місця, що на 902 місця більше у порівнянні з показником станом на 01.01.2016 (станом на 01.01.2016 – 73560).

Завантаженість дошкільних навчальних закладів (чисельність дітей у розрахунку на 100 місць) станом на 01.01.2017 – 106 дітей, у тому числі у міській місцевості – 111, у сільській місцевості – 79 (станом на 01.01.2016 – 107 дітей, у тому числі у міській місцевості – 113, сільській місцевості – 79).

На виконання плану відкриття ДНЗ(НВК), додаткових груп у функціонуючих закладах у 2016 році відкрито 7 закладів комунальної форми власності та 1 заклад приватної форми власності. У діючих дошкільних навчальних закладах відкрито 27 додаткових вікових груп.

Протягом 2017 року на виконання плану відкриття ДНЗ (НВК), додаткових груп у функціонуючих закладах станом на 01.01.2018 відкрито 18 закладів, з них 15 закладів комунальної форми власності (28 груп), 53 додаткові групи. У 2017 році створено додатково 1891 місце у закладах дошкільної освіти.

За статистичними даними, у 2017/2018 навчальному році в області функціонує 771 заклад загальної середньої освіти усіх типів і форм власності, (у 2016/2017 навчальному році – 790, у 2015/2016 навчальному році – 817), де навчаються 239,1 тис. осіб (у 2016/2017 навчальному році - 233,6 тис. осіб, у 2015/2016 навчальному році – 220,5 тис. учнів).

У порівнянні з попереднім роком зменшилася на 4 заклади кількість малочисельних шкіл (2017 рік – 176; 22,8 % від загальної кількості шкіл; 2016 рік – 180; 22,8% від загальної кількості шкіл; 47,1% від кількості шкіл сільської місцевості; 2015 рік – 218; 26,68% від загальної кількості шкіл; 46,8% від кількості шкіл сільської місцевості; 2014 рік – 234; 27,7 % від загальної кількості шкіл; 55% від кількості шкіл сільської місцевості; 2013 рік – 242; 28,6% від загальної кількості шкіл; 56,7% від кількості шкіл сільської місцевості).

В області функціонують 127 закладів освіти усіх форм власності для обдарованої молоді (у 2016 році – 132). Створені можливості для навчання та виховання обдарованих дітей у 43 гімназіях, 39 ліцеях, 2 колегіумах, 43 спеціалізованих школах.

Щорічно збільшується кількість навчально-виховних комплексів «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад», порівняно з попереднім роком вона зросла на 5 і на 01.01.2017 становила 190 закладів (на 01.01.2016 – 185).

Станом на 29.12.2017 відповідними рішеннями (розпорядженнями) районних рад (державних адміністрацій) створено 26 освітніх округів (за планом на 2016-2017 роки – 18) та визначено 26 опорних закладів (по 3 освітні округи у Вовчанському, Лозівському, Первомайському, по 2 – у Близнюківському та Ізюмському, по 1 - у Барвінківському, Богодухівському, Борівському, Валківському, Дворічанському, Зачепилівському, Зміївському, Золочівському, Красноградському, Краснокутському, Шевченківському районах, Старосалтівській і Чкаловській об'єднаній територіальній громаді).

Функціонують 105 закладів позашкільної освіти, де у 7185 гуртках (секціях) навчаються 146902 вихованці. Система позашкільної освіти області включає 12 типів позашкільних навчальних закладів.

Охоплення дітей позашкільною освітою в позашкільних навчальних закладах складає 63,5%. Також у загальноосвітніх навчальних закладах області організовано роботу гуртків (секцій), у яких позашкільною освітою охоплено 80192 дитини (34,6 %). У цілому різними формами позашкільної освіти охоплено 98,1% дітей

регіону, які спроможні за станом здоров'я і фізичними можливостями відвідувати гуртки/секції, що функціонують у навчальних закладах.

У 2016/2017 навчальному році в області здійснено модернізацію мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, у результаті цього станом на 01.01.2017 кількість ДЮСШ системи освіти становить 40 одиниць (станом на 01.01.2016 – 37 ДЮСШ), де в секціях із 42 видів спорту навчаються близько 30 тис. вихованців. Навчальна, спортивна та фізкультурно-оздоровча робота проводиться на власних спортивних базах. На даний час у ДЮСШ функціонують 173 спортивні споруди.

У 2017 році Харківська область посіла 2 місце серед 25 регіонів України щодо охоплення дітей позашкільною освітою: у 2016 році – 5.

До занять у позашкільних навчальних закладах залучено 343 дитини девіантної поведінки, 3196 дітей пільгового контингенту (із них: 846 дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування), 497 дітей внутрішньо переміщених осіб, 558 дітей, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, 27 дітей, батьки яких загинули під час виконання службових обов'язків.

Мережа державних професійно-технічних навчальних закладів (далі – ПТНЗ) складає 42 ПТНЗ, що охоплюють 18 адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі: 10 центрів професійно-технічної освіти; 4 вищі професійні училища; 19 професійних ліцеїв; 3 професійно-технічні училища; 6 навчальних центрів при установах виконання покарань, у т. ч. за галузевим спрямуванням: для будівництва – 12 навчальних закладів; для промисловості – 16; для сільського господарства – 12; для сфери послуг – 3; для транспорту – 3 навчальні заклади.

Підготовку кваліфікованих робітників забезпечують державні ПТНЗ для 18 галузей економіки регіону за 121 професією.

Контингент учнів професійно-технічних навчальних закладів складає понад 13,8 тис. чол.

Триває робота щодо оптимізації мережі професійно-технічних навчальних закладів. Створено 8 регіональних центрів професійної освіти на базі 19 професійно-технічних навчальних закладів. Продовжується робота зі створення ще 4 регіональних центрів замість 8 професійно-технічних навчальних закладів. Відкрито 2 навчально-практичні центри за професіями «Швачка. Кравець. Закрійник» та «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

Всього функціонують 4 центри професійної освіти: Державний заклад освіти Центр професійно-технічної освіти № 2 м. Харкова, ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва», Навчально-практичний центр сучасних швейних технологій та дизайну на базі Харківського професійного ліцею швейного та хутового виробництва (профінансовано 330 тис. грн. на новітнє швейне обладнання), сучасний навчально-практичний центр з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», оснащений новітнім обладнанням на суму 19 млн. 860 тис. грн. (на базі Богодухівського професійного аграрного ліцею, з обласного бюджету виділені 827,1 тис. грн. для поліпшення матеріально-технічного забезпечення навчально-практичного центру).

Продовжується співпраця навчальних закладів будівельного спрямування з компаніями «Хенкель Баутехнік» та «КНАУФ».

До пілотного проекту Уряду з модернізації підготовки кваліфікованих робітників за професіями «Швачка. Кравець. Закрійник» та «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» увійшли два заклади професійної освіти області: Державний навчальний заклад «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» та Богодухівський професійний аграрний ліцей.

Регіональне та державне замовлення на підготовку кваліфікованих робітників у 2017 році складало 6980 осіб, у тому числі: по місту Харків: регіональне замовлення – 3359 осіб та 37 молодших спеціалістів, державне – 153 особи; по області: регіональне замовлення – 2518 осіб та 30 молодших спеціалістів, державне – 108 осіб, у навчальних центрах при службі виконання покарань – 775 осіб.

Прогнозні показники державного та регіонального замовлення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти Харківської області у 2018 році складають: регіональне замовлення – 5700 осіб, державне замовлення – 324.

Вища школа Харківщини зберігає провідні позиції в Україні за основними показниками діяльності.

У Харківській області стабільно функціонують 80 закладів вищої освіти державної, комунальної та приватної форм власності, з них 19 мають статус національного закладу. 15 харківських вишів увійшли до ста вищих начальних закладів щорічного університетського рейтингу «Топ 200 - Україна».

Загальний контингент студентів складає 176,2 тис. осіб, з них навчаються за денною формою 124,0 тис. осіб. У закладах вищої освіти проходять підготовку понад 20 тис. іноземних громадян із 116 країн світу. Серед регіонів України в Харківській області зберігається найвищий рівень кількості іноземних студентів. На I курс у 2017 році до вишів зараховано 34,3 тис. студентів, з них на місця державного замовлення – 17,5 тис. осіб, в тому числі сільської молоді 6,7 тис. осіб.

У вищих навчальних закладах реалізується понад 500 освітніх та наукових міжнародних програм і проектів міжнародної технічної допомоги та грантів міжнародних організацій; здійснюється співробітництво вищих навчальних закладів з 965 організаціями – зарубіжними партнерами.

Біля 1000 студентів є стипендіатами різних рівнів; 79 кращих студентів харківських вишів та молодих науковців отримують іменні обласні стипендії та персональні імені О.С. Масельського.

У 2017 році створено раду молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації; збільшено розмір стипендії обласної державної адміністрації молодим вченим в 2,5 рази; започатковано обласний конкурс «Найкращий молодий науковець».

Науковий потенціал Харківщини представлений майже 200 науковими установами, серед них: 18 установ Національної академії наук України, 31 вищий навчальний заклад III-IV рівнів акредитації, 4 національні наукові центри та 1 технопарк державного значення.

У 2016 році виконанням наукових і науково-технічних робіт у Харківській області займалися 160 організацій і підприємств та 16,5 тис. працівників. Серед напрямів наукової діяльності вчених Харківщини пріоритетними є енергоефективність та ресурсозбереження, ядерна енергетика, розробка матеріалів поліфункціонального призначення, інформаційні та нанотехнології.

В області створені та діють три науково-освітньо-виробничі кластери: Кластер «Агротехніка» на базі Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка, Кластер «Механотроніка» на базі національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського (ХНУ, ХПІ, ХУПС, ХНУРЕ, Інститут радіофізики і електродинаміки НАН України); Кластер «Оборонний» на базі ХПІ (ХНУ, ХНУРЕ, ХАІ, Державний концерн «Укроборонпром»).

Створено єдину електронну базу наявних інноваційних наукових розробок Харківщини в рамках Угоди про співробітництво з Північно-східним науковим центром НАН та Міністерством освіти і науки України. Відкрито Регіональний офіс

трансферу технологій на базі Північно-східного наукового центру НАН та МОН України.

У 2017/2018 навчальному році регулярним підвозом до місць навчання та у зворотному напрямку забезпечено 14882 учні та 2030 педагогічних працівників. Підвіз учнів та вчителів забезпечено на 100%. Станом на 01.01.2018 налічується 353 автобуси, з них: 4 – орендовані, 2 – здійснюють підвезення на умовах спонсорської допомоги. У 2017 році за бюджети всіх рівнів придбано 13 шкільних автобусів для 9 районів області на загальну суму 19985,792 тис. грн., а саме: 8 автобусів на умовах співфінансування за кошти освітньої субвенції, виділеної з державного бюджету місцевим бюджетам згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 827-р, у сумі 5849,946 тис. грн. та районних бюджетів у сумі 6189,346 тис. грн. для 7 районів області; 5 автобусів за кошти районних бюджетів на суму 7946,5 тис. грн. (Дергачівський – 1 автобус, Краснокутський – 1, Лозівський – 1, Харківський – 2).

У рамках підготовки закладів освіти області до нового 2017/2018 навчального року з бюджетів усіх рівнів на капітальні та поточні ремонти виділено кошти в сумі 299,337 млн. грн. З районних бюджетів на проведення реконструкцій та капітальних ремонтів виділено кошти у сумі 85,86 млн. грн. Капітальні ремонти проведено у 126 закладах освіти. Заплановані поточні ремонтні роботи проведено в усіх закладах освіти області за рахунок місцевих бюджетів – 30,04 млн. грн. та спонсорських коштів 9,84 млн. грн.

З обласного бюджету на проведення капітальних ремонтів, реконструкцій та технічного переоснащення систем тепlopостачання 31 закладу освіти та 14 інтернатного типу обласного підпорядкування і 1 закладу державної форми власності виділено 62,388 млн. грн. Роботи виконано.

У 2017 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку проведено реконструкції 3 закладів освіти та завершено будівництво нової школи «Мобіль» в смт Пісочин Харківського району. Загальна сума коштів, виділених з державного бюджету, склала 50,409 млн. грн., співфінансування з обласного бюджету – 4,0 млн. грн., з місцевих бюджетів – 12,78 млн. грн.

З державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій на проведення капітальних ремонтів, реконструкцій та закінчення будівництва 37 об'єктів освіти виділено кошти в сумі 36,91 млн. грн. та на умовах співфінансування з місцевих бюджетів – 7,11 млн. грн. На 17 об'єктах роботи проведено у повному обсязі, на 10 – частково, ще на 10 об'єктах (Дергачівський, Ізюмський, Кегичівський райони) роботи не виконано. Неосвоені кошти у сумі 15,54 млн. грн. повернуто до державного бюджету.

На зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів області у 2017 році в рамках обласної програми розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2014-2018 роки з бюджетів усіх рівнів виділено 71,03 млн. грн. (31,68 млн. грн. – обласний бюджет, 36,87 млн. грн. – місцеві бюджети, 2,48 млн. грн. – інші джерела).

На виділені кошти придбано: обладнання для харчоблоків, пралень, меблі, ігрові майданчики для 21 закладу дошкільної освіти; сучасне обладнання для оснащення 114 навчальних кабінетів з природничо-математичних дисциплін 112 закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО); мультимедійне обладнання для 14 закладів загальної середньої освіти; 58 комп'ютерів для 23 ЗЗСО, технологічне і спортивне обладнання для 18 закладів освіти інтернатного типу обласного підпорядкування, а також для новозбудованої школи в смт Пісочин Харківського району, 5-ти закладів позашкільної освіти. Також проведено реконструкцію спортивної зали у Балаклійській ЗОШ I-III ступенів № 6 Балаклійського району,

капітальні ремонти приміщень у 15-ти ЗЗСО, замінено 5912 м² вікон на енергозберігаючі у 36-ти закладах загальної середньої освіти та 2-х закладах позашкільної освіти, відремонтовано: 1684 пог.м систем теплопостачання у 4-х ЗЗСО, 15503 м² покрівель у 10 ЗЗСО, проведено утеплення 190 м² фасаду в Красноградській ЗОШ I-III ступенів № 1 ім. О.І. Копиленка.

До мережі Інтернет підключений 771 заклад загальної середньої освіти, що складає 100 % від їх загальної кількості. Мультимедійне обладнання мають 647 ЗЗСО (або 83,9% від їх загальної кількості).

Навчальні заклади області забезпечені 18967 комп'ютерами. У 2017 році за бюджети всіх рівнів та із залученням спонсорської допомоги придбано 1708 персональних комп'ютерів, ноутбуків, 465 проекторів та 260 інтерактивних дошок.

Соціально-правовий захист дітей

В області набувають все більшого поширення прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу. На кінець 2017 року на території області утворено і функціонує 96 дитячих будинків сімейного типу та 312 прийомних сімей, в яких разом виховується 1216 дітей з числа, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що складає 28,2% від загальної кількості дітей зазначених соціальних категорій, або кожна четверта дитина. У 2017 році до дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей було влаштовано 168 дітей, що залишилися без батьківського піклування. На утримання дітей у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу було виділено 69816,7 тис. грн. державної цільової субвенції в рамках Державної соціальної програми реформування системи інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2007-2017 роки відповідно до Постанови КМУ від 31.01.2007 № 81 «Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною"», фактично використано протягом 2017 року 60527,1 тис. грн. державної цільової субвенції.

З загальної кількості дітей, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, створених громадянами України, 85,5 % дітей проживають у сільській місцевості, тим самим стимулюючи зайнятість населення в сільській місцевості поза сферою сільськогосподарського виробництва.

Питома вага дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що виховуються у сімейних формах, складає 98,2 %.

За звітами за 2017 рік 4235 (98,2%) дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, від їх загальної кількості виховується саме у сімейних формах виховання, де дітям створені оптимальні умови соціальної адаптації, умови для фізичного та інтелектуального розвитку. Під опікою, піклуванням фізичних осіб виховується кожна друга дитина в області, у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу – кожна четверта.

Збільшення кількості дітей, що влаштовуються до сімейних форм виховання, дозволило значно зменшити кількість дітей, що направляються на виховання до державних інтернатних закладів, що, у тому числі, стало перешкодою у скоєнні злочинів та правопорушень, одним із напрямків запобігання бездоглядності та безпритульності.

Таким чином, у регіоні у повному обсязі вживаються заходи щодо збільшення питомої ваги дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у сімейних формах виховання.

Для профілактики соціального сирітства значна увага приділяється роботі з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах. На обліку служб у справах дітей перебуває 1318 дітей зазначеної категорії. В області створені умови для соціально-правового захисту кожної такої дитини. В тому числі, організовано надання дітям комплексу соціально-психологічних послуг, сприяння формуванню у дітей власної життєвої позиції для подолання звичок асоціальної поведінки, надання різних видів допомоги батькам дітей, спрямованої на повернення дитини до сім'ї 8 центрами соціально-психологічної реабілітації дітей, що розраховані на щоденне утримання 215 дітей. Зазначені заклади соціального захисту дітей протягом 2017 року надали допомогу 518 дітям.

Дане питання перебуває на постійному контролі обласної державної адміністрації.

Охорона здоров'я

Формування мережі амбулаторій, наближених до місць проживання населення, у сільській місцевості та містах (відповідно до нормативу забезпеченості).

Планова кількість лікарських амбулаторій для регіонів визначена наказом МОЗ України від 10.09.2013 року № 793 «Про затвердження нормативу забезпеченості мережею амбулаторій-підрозділів центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги», а саме: 3,3 на 10 тис. для сільського населення та 2,05 – для міського населення Харківської області.

У сільській місцевості на теперішній час функціонує 247 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, показник забезпеченості 4,7 на 10 тис. мешканців. Показник у сільській місцевості перевищує нормативний, що пояснюється створенням, починаючи з 2001 року, амбулаторій переважно на базі колишніх ФАПів, без визначення на той час нормативу забезпечення, з метою задоволення потреб населення у лікарській допомозі.

У міських поселеннях та містах сільських районів області створено 87 лікарських амбулаторій, або 1,18 на 10 тис. населення (норматив 2,14). Для забезпечення нормативного показника в міських поселеннях районів області необхідно відкрити ще 69 амбулаторій.

У м. Харкові для забезпечення нормативного показника необхідно створити 275 амбулаторій. Повільне формування мережі закладів первинної ланки у м. Харкові пов'язане з неприйняттям остаточного управлінського рішення місцевою владою з даного питання.

Показник забезпеченості штатними посадами лікарів загальної практики - сімейної медицини склав 3,75 на 10 тис. населення (що перевищує прогнозований показник 2,57, відхилення (+1,18)); фізичними особами – 2,8 (по Україні у 2016 році – 3,4).

Разом з тим, щорічний дефіцит кадрового складу фахівців може впливати на коливання показника забезпеченості населення сімейним лікарями, особливо в закладах сільської місцевості.

За рахунок коштів державного, обласного, місцевих бюджетів та ПАТ «Укргазвидобування» проведено ремонтні роботи на 23 структурних об'єктах Центрів первинної медико-санітарної допомоги на загальну суму понад 9,0 млн. грн.

Зокрема, проведено капітальні ремонти: фасаду та системи опалення фельдшерсько-акушерського пункту с. Заміське КЗОЗ «Валківський центр первинної медико-санітарної допомоги»; покрівлі та улаштування водостічної системи будівлі амбулаторії загальної практики – сімейної медицини с. Шарівка КЗОЗ «Валківський центр первинної медико-санітарної допомоги»; амбулаторії загальної практики-сімейної медицини с. Ізюмське Борівського району; приміщень амбулаторії загальної практики-сімейної медицини № 1 м. Вовчанськ; амбулаторій загальної практики-сімейної медицини смт Зідьки, с. Донець, с. Вирішальне, с. Геніївка, фельдшерських пунктів с. Занки, с. Пасіки Зміївського району; приміщення Зорянського фельдшерського пункту с. Зоряне Красноградського району; даху та внутрішніх приміщень будівлі амбулаторії загальної практики-сімейної медицини смт Нова Покровка Чугуївського району, приміщень медичного пункту тимчасового базування амбулаторії м. Чугуїв; приміщень центру первинної медико-санітарної допомоги Шевченківського району; приміщення (заміна вікон та дверей) у фельдшерському пункті с. Мала Рогозянска КЗОЗ «Золочівський центр первинної медичної допомоги»; реконструкцію нежитлової будівлі під амбулаторію загальної практики-сімейної медицини № 4 КЗОЗ «Балаклійський центр первинної медико-санітарної допомоги»; будівництво амбулаторії загальної практики-сімейної медицини із вбудованим житлом для лікаря в с. Лиман Зміївського району.

У рамках міні проектів обласного конкурсу розвитку територіальних громад «Разом у майбутнє» виконано ремонти на загальну суму майже 710,0 тис. грн:

- фельдшерського пункту с. Новолатонівка Борівського району на суму 41,532 тис. грн;

- будівлі Вознесенської амбулаторії загальної практики-сімейної медицини Красноградського району (166,562 тис. грн);

- приміщення Берестовенської амбулаторії загальної практики-сімейної медицини Красноградського району (129,352 тис. грн);

- капітальний ремонт Попівської амбулаторії загальної практики – сімейної медицини Красноградського району із встановленням пандусу (338,5 тис. грн);

- будівлі фельдшерського пункту с. Першотравневе Красноградського району (33,344 тис. грн).

За рахунок коштів ПАТ «Укргазвидобування» проведений капітальний ремонт будівлі амбулаторії загальної практики – сімейної медицини с. Мурафа Краснокутського району на суму 899,939 тис. грн.

Забезпечення закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу, відповідним обладнанням, транспортними засобами та кадрами.

У зв'язку із обмеженими обсягами фінансування галузі з бюджетів усіх рівнів на теперішній час жодна амбулаторія загальної практики-сімейної медицини в районах області не укомплектована відповідно до Табеля оснащення, затвердженого наказом МОЗ України від 27.12.2013 № 1150 «Про затвердження Примірного табеля матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».

Разом з тим, за результатами звернення керівництва обласної державної адміністрації до місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо впровадження заходів для покращення матеріально-технічного забезпечення закладів та підрозділів охорони здоров'я первинної медико-санітарної допомоги відповідно до чинного законодавства, в адміністративних районах розроблені та затверджені поетапні плани забезпечення закладів необхідним обладнанням з урахуванням першочергових потреб. Матеріально-технічне забезпечення амбулаторій відповідно до Табеля оснащення, затвердженого наказом

МОЗ України, в сільських районах становить від 35% до 40%. Жодна з функціонуючих амбулаторій не оснащена рекомендованим обладнанням на 100%.

Відповідно до рекомендованого Табелю оснащення укомплектовано обладнанням 203 фельдшерсько-акушерські (фельдшерські) пункти, або 41%.

Доступ до Internet в адміністративних будівлях центрів ПМСД наявний у 100%, при цьому амбулаторії, як структурні підрозділи, забезпечені доступом на 38,8%, АРМ забезпечені 71,6% амбулаторій та 53,3% лікарів.

За даними галузевого моніторингу автомобілями оснащено 65,9% амбулаторій (218 з 331). При цьому, 73,6% автомобілів вже вичерпали свій термін експлуатації.

У 2017 році за рахунок коштів місцевих бюджетів для первинної медико-санітарної допомоги у сільській місцевості придбано 8 одиниць автотранспорту на загальну суму 1 477,2 тис. грн.

За кошти місцевих бюджетів за звітний період закладами первинної ланки придбано 744 одиниць медичного обладнання на суму 1 975,9 тис. грн.

Укомплектованість посад лікарів загальної практики-сімейної медицини фізичними особами по області склала 73,87% та перевищила прогнозований рівень 73,0%, відхилення становить (+0,87).

На виконання вище зазначених індикаторів результативності впливає дефіцит бюджетних коштів та кадровий дефіцит медичних працівників, особливо у закладах сільської місцевості, де укомплектованість посад лікарів загальної практики – сімейних лікарів фізичними особами становить 57,27%.

Питання ресурсного забезпечення закладів у подальшому буде поступово вирішуватись з урахуванням виконання показників місцевих бюджетів та створення належних соціально-побутових умов для роботи фахівців.

Підвищення якості надання первинної медичної допомоги.

З метою забезпечення якості та доступності медичної допомоги, особливо у закладах сільської місцевості, у районах та містах області створено 36 юридично самостійних центри первинної медико-санітарної допомоги (100,0% від запланованих).

Показник укомплектованості фізичними особами лікарів загальної практики-сімейної медицини по області становить 73,87%.

Питома вага охоплення населення області наданням медичної допомоги сімейними лікарями на рівні 51,7%, в районах області – 98,0%, у м. Харкові – 10,8%.

Питома вага звернень до сімейних лікарів серед всіх звернень, збільшилась до 92,5% проти 90% у 2016 році.

Одним із показників якості надання медичної допомоги на первинному рівні є виявлення онкологічної патології на ранніх стадіях захворювання серед населення та пов'язане з цим зменшення занедбаних форм у III та IV стадіях.

Питома вага злоякісних новоутворень, виявлених вперше в III стадії (візуальні форми), дещо зменшилась до 2,24% (2016 р. – 2,34%), але перевищує прогнозований показник – 2,2%, відхилення (+0,04).

Аналогічний показник більше серед мешканців сільської місцевості на рівні 2,19% проти 1,86% у 2016 році, що пов'язано з недостатньою профілактичною роботою серед населення у зв'язку з дефіцитом лікарів у закладах сільської місцевості.

Факторами ризику, що можуть у подальшому впливати на якість надання первинної медичної допомоги, є дефіцит кадрового та стан матеріально-технічного забезпечення закладів первинної ланки.

Розширення мережі амбулаторій – структурних або відокремлених структурних підрозділів центрів первинної медичної (медико-санітарної) допомоги.

У районах області на 31.12.2017 року створено 36 центрів первинної медико-санітарної допомоги, до складу яких входить 335 лікарських амбулаторій загальної практики – сімейної медицини (у 2016 році - 331) та 496 фельдшерсько-акушерських пунктів.

В сільській місцевості функціонує 247 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, що складає 4,7 на 10 тис. мешканців при рекомендованому показнику – 3,3 та прогнозованому 4,5.

24 листопада 2017 року на базі КЗОЗ «Обласна клінічна лікарня – Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» відбулось виїзне засідання Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України за участю керівників центральних та місцевих органів влади, голів районних державних адміністрацій, об'єднаних територіальних громад, мерів міст обласного значення, керівників вищих навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, представників громадськості, під час якого обговорено положення базових інструктивно-методичних документів з питання реалізації першочергових заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості.

На підставі пропозицій від кожного району визначено остаточний перелік з 50 амбулаторій, що підлягають будівництву за рахунок розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. У ході підготовчої роботи прийнято рішення щодо будівництва: 20 амбулаторій на 1 лікаря; 28 амбулаторій – на 2 лікаря; 2 амбулаторії - на 3 лікаря.

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 983 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості» Харківській області на реалізацію поставлених завдань, будівництво та оснащення амбулаторій передбачається виділити майже 160,0 млн. грн.

Ураховуючи важливість питання, за дорученням керівництва обласної державної адміністрації для розгляду на початку березня 2018 року на сесії Харківської обласної ради підготовлено проект рішення обласної ради щодо внесення змін до комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини» на 2017-2018 роки», яким з обласного бюджету передбачено співфінансування у сумі 20,0 млн. грн. на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток сільської медицини, зміцнення матеріально-технічної бази підрозділів первинної медико-санітарної допомоги шляхом централізованої закупівлі медичного обладнання та виробів медичного призначення.

Для вирішення актуальних питань розвитку системи охорони здоров'я у сільській місцевості видано наказ Управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації від 08.12.2017 № 613 та розпорядження голови Харківської обласної державної адміністрації від 12 січня 2018 року № 16 щодо утворення робочої групи – «медична рада реформ».

Загальні результати проведеної роботи, відпрацьовані моделі формування мережі з урахуванням Порядку формування спроможних мереж надання первинної медичної допомоги у розрізі кожної адміністративно-територіальної одиниці, об'єднаної територіальної громади надіслані робочою групою на затвердження до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та Міністерства охорони здоров'я України.

Залишається актуальним питання щодо укріплення матеріально-технічної бази функціонуючих закладів, що безпосередньо впливає на якість та доступність отримання громадянами медичних послуг.

Профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, насамперед, серед населення, що мешкає в сільській місцевості

Питання профілактичної спрямованості діяльності медичної галузі набуває актуальності у контексті розвитку національного інституту громадського здоров'я.

Особлива увага при цьому приділяється мешканцям, насамперед, сільської місцевості, які, поряд із міським населенням, потребують якісних та доступних медичних послуг.

Одним із напрямків профілактичної роботи є показник проведення профілактичних оглядів населення з метою раннього виявлення хворих на туберкульоз. За звітний період він становить 650,8 на 1 тис. дорослого населення, що на рівні минулорічного показника – 650,7.

Даний показник менше прогнозованого – 680,0, відхилення становить (-29,3).

Ще одним напрямком профілактичної роботи є проведення імунопрофілактичних заходів серед населення. Для вирішення питання вакцинації придбано імунобіологічних препаратів на суму 14 697,0 тис. грн.

За кошти державного бюджету у частині забезпечення медичних заходів боротьби з туберкульозом, профілактики та лікування СНІДу, онкологічних хворих отримано лікарських засобів та експрес-тестів на 56 626,0 тис. грн.

Державна цільова соціальна програма профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів профінансована для регіону на 2 612,5 тис. грн.

Проблемним питанням є недостатній рівень забезпеченості з державного бюджету централізованих заходів та програм, у тому числі з імунопрофілактики (не перевищує 50% від потреби) протягом останніх років.

Належний рівень фінансування з бюджетів різних рівнів, насамперед, державного бюджету, допоможе вирішити питання проведення імунопрофілактичних заходів в регіоні.

Підвищення рівня ефективності використання ресурсів, якості та доступності вторинної та третинної медичної допомоги.

Питання модернізації закладів вторинного та третинного рівнів у контексті створення госпітальних округів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 932 «Про затвердження Порядку створення госпітальних округів» є одним із пріоритетних у діяльності регіональної медичної галузі.

На виконання зазначеної постанови, на підставі пропозицій членів робочої групи з представників місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування та медичної громадськості, утвореної спільним розпорядженням голови обласної державної адміністрації та обласної ради від 23.03.2017 № 106/49, ухвалено рішення сесії Харківської обласної ради від 31 серпня 2017 року № 515-VII «Про формування госпітальних округів Харківської області» з найбільш оптимальним форматом розподілу «6+1», тобто 1 окремих округ у м. Харкові та 6-ть у районах (містах) області.

Про прийняте рішення було повідомлено Міністерство охорони здоров'я України, яке запропонувало доопрацювати надану інформацію.

Ураховуючи зазначене, фахівцями Управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації підготовлено зміни до рішення сесії Харківської обласної ради від 31 серпня 2017 року № 515-VII «Про формування госпітальних округів Харківської області», що будуть розглянуті під час сесії обласної ради на початку березня 2018 року.

Стан використання обладнання по закладах вторинного та третинного рівнів надання медичної допомоги складає 100%.

За звітний період комунальними закладами вторинного та третинного рівня придбано за рахунок коштів з різних джерел фінансування 678 одиниць обладнання на суму 32 231,8 тис. грн.

Загалом, на придбання медичного обладнання для закладів охорони здоров'я обласного підпорядкування, закладів районів області та їх структурних підрозділів витрачено:

- субвенція з державного бюджету обласному бюджету для закладів обласного підпорядкування – 1 576,4 тис. грн;
- з обласного бюджету для закладів обласного підпорядкування – 18 542,9 тис. грн;
- з державного бюджету для закладів районів та міст області – 527,9 тис. грн;
- з обласного бюджету для закладів районів та міст області – 1 190,0 тис. грн;
- з районних бюджетів та міст області для закладів районів та міст області - 27 757,9 тис. грн;
- з інших джерел фінансування – 35 142,7 тис. грн.

На виконання заходів комплексної галузевої програми «Здоров'я Слобожанщини на 2017 – 2018 роки», затвердженої рішенням обласної ради від 23 лютого 2017 року № 375–VII, для обласних закладів профінансовано:

- на удосконалення медичної допомоги матері та дитині, зокрема, на базі перинатальних центрів - 2,1 млн.грн;
- удосконалення матеріально-технічної бази комунальних закладів охорони здоров'я, насамперед, що надають медичну допомогу третинного рівня із їх забезпеченням та оновленням сучасним медичним обладнанням – 76 одиниць на суму 90,0 млн.грн;
- проведення капітального ремонту приміщень обласної дитячої інфекційної лікарні для забезпечення отримання, збереження вакцин, що отримуються областю на виконання централізованих програм - 2,2 млн.грн;
- фінансування Обласного центру онкології (у статусі комунального некомерційного підприємства) – 60,0 млн.грн.

Проведено капітальні ремонти 10 закладів охорони здоров'я обласного підпорядкування за кошти обласного бюджету на загальну суму 9 943,9 тис. грн.

Також, за кошти державного фонду регіонального розвитку, обласного та місцевих бюджетів проведено ремонти 20 структурних об'єктів закладів охорони здоров'я вторинного рівня у районах області на суму 39 662,1 тис. грн.

У рамках виконання нормативно-законодавчих актів щодо оптимізації стаціонарного ліжкового фонду відповідно до рівня європейських стандартів набуває актуальності розвиток стаціонозамінних форм лікування.

За 2017 рік проліковано 213,5 тис. осіб, або 789,9 на 10 тис. населення, що перевищує показник 2016 р. (745,2).

Подальше забезпечення населення альтернативними видами лікування дозволило перевищити прогнозований показник – 730,0 на 10 тис. населення, відхилення за рік становить (+59,9).

Нагальним залишається питання щодо зміцнення матеріально-технічної бази закладів, оновлення медичного обладнання та кадрового забезпечення, що безпосередньо впливає на якість та доступність медичної допомоги на всіх її рівнях.

Модернізація системи екстреної (швидкої) медичної допомоги в регіонах, зокрема шляхом утворення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф з мережею їх відділень і пунктів постійного та тимчасового базування

бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги, відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги, централізованих оперативно-диспетчерських служб екстреної медичної допомоги.

Харківська область посідає провідні та кращі позиції серед інших регіонів по виконанню положень Закону України «Про екстрену медичну допомогу».

З 2013 року почав функціонувати комунальний заклад охорони здоров'я «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». На основі сучасних інформаційних технологій створена та діє оперативно-диспетчерська служба - унікальна автоматизована система управління, моніторингу та контролю за діяльністю служби.

На теперішній час у всіх адміністративних одиницях області визначено розташування 189 місць базування бригад екстреної медичної допомоги, у тому числі 25 відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги.

Питання створення відділень невідкладної (екстреної) медичної допомоги у лікарнях включено до щорічних Планів розвитку Єдиної системи екстреної медичної допомоги на території Харківської області.

Завдяки вжитим заходам забезпечено виконання соціального нормативу прибуття бригад до пацієнтів у середньому на рівні 8 хвилин 56 секунд по місту Харкову при державному нормативі 10 хвилин та 12 хвилин 14 секунд по області при нормативі 20 хвилин.

При цьому, норматив прибуття бригад покращено у порівнянні з попереднім роком та виконано у містах області у 98,1% (2016 р. – 97,9%), у сільській місцевості області у 98,2% (2016 р. - 98,0%) від загальної кількості викликів; відхилення від прогнозованих показників 97,3% становить (+0,8) та (+0,9) відповідно.

Фактором ризику для виконання прогнозованого значення показника є стан автомобільних доріг, що не відповідає рекомендованим стандартам, та необхідність оновлення автопарку шляхом закупівлі автомобілів (у наявності 232 автомобілі при потребі 337).

Основна проблема у вирішенні питання щодо відкриття відділень невідкладної (екстреної) медичної допомоги на базі комунальних закладів охорони здоров'я регіону відповідно до норм чинного законодавства полягає у значному обмеженні коштів місцевих бюджетів всіх рівнів на виконання поставлених завдань.

Центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф з 01.01.2017 року проведена робота з об'єднання відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги (Е(Н)МД) №3 та №5 на базі відділення Е(Н)МД №3. Виходячи з аналізу роботи Центру впродовж 2017 року, параметри основних показників щодо забезпечення екстреною медичною допомогою населення не погіршились. Економія на оплаті комунальних послуг за відмову від використання будівлі відділення Е(Н)МД №5 становитиме близько 400,0 тис. грн. державних коштів на рік.

Для покращення умов організаційних та управлінських заходів з 1 червня 2017 року пункт постійного базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги Харківського сільського відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги у м. Люботин включено (без зміни місця розташування) до складу Валківського відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги КЗОЗ «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

Упродовж 2017 р. були продовжені заходи щодо удосконалення роботи єдиної регіональної оперативно-диспетчерської служби Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф із функціями управління та контролю за діяльністю виїзних бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на засадах сучасних супутникових та інших електронних технологій зв'язку та телекомунікацій.

З метою надання якісної медичної допомоги хворим кардіологічного профілю на дошпитальному етапі у Центрі упродовж 2017 року у цілодобовому режимі продовжував працювати телеметричний відділ, де застосовуються новітні електронні технології з прийому ЕКГ у вигляді MMS на підставі програмного забезпечення телефонії «Андроїд» та дистанційний прийом візуальної ЕКГ через безкоштовний додаток мережі Інтернет «Viber» (інтернет-телефон).

Постійно триває робота по удосконаленню та розширенню мережі пунктів постійного і тимчасового базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на базі об'єктів інфраструктури та громадських будівель на територіях адміністративних одиниць та місцевих рад Харківської області, насамперед – у сільській місцевості.

З 21.08.2017 року розширена існуюча мережа структурних підрозділів екстреної (невідкладної) медичної допомоги шляхом організації у с. Травневе Манченківської селищної ради Харківського району пункту постійного базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги Валківського відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги, що значно покращило якість надання екстреної медичної допомоги населенню прилеглої до нього сільській місцевості та мешканцям м. Люботин.

Приведення ліжкового фонду закладів охорони здоров'я у відповідність з потребами населення регіону.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення» визначено граничний норматив для регіонів не більше як 60 ліжок, що відповідає середньому нормативу забезпечення стаціонарними ліжками у країнах ЄС на рівні 55 - 65 ліжок.

Протягом 2017 року проведено оптимізацію 658 стаціонарних ліжок, показник забезпеченості на 10 тис. населення зменшився до 69,77 проти 71,75.

З метою вирішення питання проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота та спільне обговорення із керівництвом зазначених установ наявної ситуації для її приведення до норм чинного законодавства на рівні регіону.

Забезпечення створення та функціонування перинатальних центрів другого рівня перинатальної допомоги згідно із затвердженими регіональними планами розвитку сфери надання перинатальної допомоги

Основна мета заходів щодо удосконалення перинатальної допомоги полягає у попередженні і зниженні факторів ризику для здоров'я матері та дитини, попередженні захворюваності, інвалідності та смертності, зменшенні масштабів депопуляції, збереженні демографічного потенціалу.

Відповідно до рекомендацій міжнародних експертів та спеціалістів Міністерства охорони здоров'я України, в Харківській області створено 3 перинатальних центри III рівня допомоги.

У рамках регіоналізації II рівня перинатальної допомоги проведено оптимізацію ліжкового фонду акушерсько-гінекологічних стаціонарів, що дозволило перерозподілити потік пацієнтів з 11 районів області з малоефективними показниками діяльності до профільних потужних відділень базових закладів міжрайонних медичних центрів з кількістю 600-800 пологів на рік.

На теперішній час функціонують 2 центри II рівня перинатальної допомоги у Куп'янському та Лозівському районах, відхилення показника від запланованого значення - 0.

Проведений капітальний ремонт будівлі КЗОЗ «Харківський обласний клінічний перинатальний центр» на суму 1336,505 тис. грн.

Створення належних умов праці медичних працівників у сільській місцевості (насамперед молодих спеціалістів), забезпечення їх земельними ділянками, житлом, установлення місцевих надбавок до заробітної плати та здійснення інших стимулюючих заходів.

Протягом року було надано житло: лікарю Лозівської міської лікарні; лікарю КЗОЗ «Лозівська центральна міська лікарня»; молодшому медичному спеціалісту КНП «Близнюківський районний центр первинної медичної допомоги».

У Балаклійському районі у двоповерховій будівлі амбулаторії загальної практики – сімейної медицини с. Петрівське розміщена 3-кімнатна квартира для лікаря. Пришибською сільською ради Балаклійського району у с. Пришиб придбана 3-кімнатна квартира для проживання сімейного лікаря амбулаторії. Крім того, відповідно до ст.77 Основ законодавства України про охорону здоров'я та наказу Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України медичні працівники, які проживають і працюють у сільській місцевості (селах) та селищах міського типу, безплатно користуються електропостачанням і опаленням.

За даними галузевої статистичної звітності показник укомплектованості фізичними особами посад лікарів амбулаторій сімейної медицини у сільській місцевості за звітний період становить 57,27% проти 58,41% за 2016 рік та не досягає прогнозованого 61,0% (відхилення (-2,73)).

Фактором, що негативно впливає на рівень укомплектованості закладів сільської місцевості, є дефіцит кадрів, недостатній рівень матеріального заохочення та соціально-побутових умов для роботи фахівців у закладах сільської місцевості.

Соціальний захист населення

Соціальне обслуговування громадян, яким державою законодавчо гарантовано право на соціальний захист та підтримку, здійснюється через розгалужену мережу соціальних закладів - територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та структурні підрозділи, що створені при виконавчих органах об'єднаних територіальних громад, які забезпечують громадян соціальними послугами безпосередньо за місцем їх проживання. Такі соціальні послуги організовано у кожній адміністративно-територіальній одиниці регіону.

У рамках урядової програми реформування соціальних послуг особлива увага приділяється питанню задоволення потреб соціально вразливих груп населення, у тому числі мешканців у всіх населених пунктах сільської місцевості.

В сільській місцевості соціальні послуги мешканцям надаються структурними підрозділами 28 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та 2 суб'єктами надання соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах.

Протягом 2017 року територіальними центрами обслужено 45,9 тис. осіб, які проживають в сільській місцевості (100% від потребуючих).

До найбільш вразливої категорії населення відносяться одинокі громадяни, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги, тому першочергова увага приділяється організації надомного індивідуального обслуговування таких громадян (обслуговуванням охоплено 19,4 тис. осіб).

Для максимального задоволення потреб мешканців села особлива увага приділяється розвитку інноваційних форм соціальної роботи.

Розвиток відділень соціальної допомоги вдома відбувається шляхом залучення до надання соціальних послуг нових категорій громадян: паліативні хворі, особи з розумовою відсталістю, з ознаками деменції, особи з вадами опорно-рухового апарату

та іншими нозологічними групами хвороб, а також внутрішньо переміщені особи, сім'ї учасників АТО, постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, постраждали від кризової ситуації.

У відділеннях соціальної допомоги вдома та стаціонарного догляду 11 територіальних центрів близько 200 осіб отримали послугу паліативного догляду.

У 5 територіальних центрах області при відділенні соціальної допомоги вдома організовано роботу спеціалізованих секторів, які надають соціальну послугу вдома особам з інвалідністю з психічними захворюваннями. За звітний рік цю послугу отримали 40 осіб.

Для задоволення потреби мешканців районів в постійному стаціонарному догляді у 9 терцентрах організовано роботу стаціонарних відділень для постійного або тимчасового проживання (послугами охоплено понад 200 осіб).

В 19 терцентрах впроваджено соціально-педагогічну послугу «Університет третього віку», основним завданням якої є організація та проведення навчання та освітніх заходів для людей похилого віку згідно із затвердженими програмами та планами організації послуги. До навчання залучено 1,4 тис. осіб.

Проведена відповідна робота щодо застосування в територіальних центрах Державних стандартів з надання соціальних послуг: стандарт догляду вдома; стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності; соціальної адаптації; паліативного догляду; представництва інтересів; консультування.

При територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Лозівської міської ради з 01 січня 2017 року розпочало роботу відділення денного догляду для дітей-інвалідів. 6 мешканців сільської місцевості отримали послуги денного догляду, раннього втручання, соціальної адаптації, реабілітаційні послуги.

Набуває розвитку система надання соціальних послуг і на території новоутворених об'єднаних територіальних громад. Так, у 2017 році організовано роботу відділу соціальних послуг людям похилого віку та інвалідам (Роганська ОТГ, обслужено 89 осіб) та відділення соціальної допомоги вдома (Чкаловська ОТГ, обслужено 248 осіб). У Мереф'янській міській ОТГ утворено комунальну установу «Мереф'янський центр надання соціальних послуг», на обслуговування якого знаходиться 224 особи.

Мешканці сільської місцевості не позбавлені права на доступ до отримання соціальних послуг з урахуванням потреб та відповідно до державних стандартів.

Поступово забезпечується підвищення рівня зайнятості населення та зниження рівня безробіття. Так, рівень зайнятості населення віком 15-70 років за січень-вересень 2017 року зріс, у порівнянні з відповідним періодом 2016 року, на 1,0 відсоткових пункти і склав 60,8 % від загальної чисельності всього населення відповідного віку.

Серед регіонів країни за кількістю зайнятих (1251,6 тис. осіб) область посіла 3 місце, за рівнем зайнятості – 2 місце (за 9 місяців 2016 року – 2 місце).

Позитивно на рівень безробіття у віці 15-70 років (за методологією МОП) позначилось скорочення чисельності безробітних працездатного віку у порівнянні з відповідним періодом 2016 року на 1,6%, яка у середньому за 9 місяців 2017 року дорівнювала 78,8 тис. осіб (у середньому за 9 місяців 2016 року – 80,1 тис. осіб). За рахунок скорочення чисельності безробітних, рівень безробіття в області зменшився з 6,1% економічно активного населення зазначеного віку за 9 місяців 2016 року до 5,9% за відповідний період 2017 року і залишився нижчим, ніж в цілому по країні (9,4%).

Серед регіонів країни за найнижчим рівнем безробіття область посіла 1 місце (9 місяців 2016 року – 1).

Стабільному положенню на ринку праці області сприяє реалізація заходів Програми зайнятості населення Харківської області на період до 2017 року, затвердженої рішенням обласної ради від 20.06.2013 № 748-VI (зі змінами), послідовна робота з охоплення безробітних заходами активної політики зайнятості (працевлаштування, залучення до громадських та інших робіт тимчасового характеру, проходження професійного навчання).

До активних форм зайнятості у 2017 році залучено більше 80,6 тис. осіб або 99,1% від числа, зареєстрованих у службі зайнятості. Працевлаштовано 40,9 тис. осіб, в т.ч. 11,2 тис. осіб з числа тих, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштування, та майже 0,7 тис. осіб з інвалідністю.

В області забезпечується надання підтримки безробітним шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності. У 2017 році 72 безробітним з числа застрахованих осіб, які виявили бажання провадити таку діяльність, виплачено допомогу по безробіттю одноразово.

Проводиться відповідна робота з організації професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреб ринку праці.

Постійно забезпечується виконання напрямків роботи щодо формування обсягів та структури державного замовлення на підготовку робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах відповідно до поточної і перспективної потреби ринку праці та замовлень роботодавців.

З метою сприяння задоволенню потреб роботодавців у робочій силі за робітничими професіями шляхом удосконалення організації професійного навчання безробітних, службою зайнятості Харківського регіону ведеться системна робота. Так, з метою збільшення обсягів професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних громадян відповідно до потреб ринку праці, професійне навчання у 2017 році проходили 15,5 тис. безробітних осіб.

Вирішенню завдань з означеного питання в значній мірі сприяє діяльність Харківського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості (далі – ХЦПТО ДСЗ), на базі якого здійснюється навчання за ліцензованими професіями, що затребувані на ринку праці регіону, а саме: «оператор верстатів з програмним керуванням», «токар», «фрезерувальник», «слюсар-ремонтник», «верстатник широкого профілю», «заточувальник», «швачка», «крavecь» тощо. Крім цього, ХЦПТО ДСЗ також ведеться робота щодо отримання ліцензій за новими професіями.

У 2017 році на базі ХЦПТО ДСЗ професійне навчання проходили майже 5,2 тис. осіб, із яких підготовку та перепідготовку проходили майже 1,0 тис. осіб, підвищували кваліфікацію 4,0 тис. осіб, закінчили навчання 4,5 тис. осіб, з яких працевлаштовані більше 4,4 тис. осіб.

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників області за січень-грудень 2017 року склала 6 244 грн., темп її росту до відповідного періоду 2016 року склав 140,4%, план перевиконано. Індекс реальної заробітної плати, у % до відповідного періоду попереднього року, за січень-грудень 2017 року становив 119,6%.

Станом на 01.01.2018, за статистичними даними, загальна заборгованість з виплати заробітної плати в області склала 224,5 млн. грн., скоротилася в порівнянні з 01.01.2017 на 6,4 млн. грн. (на 2,8%). На підприємствах державної форми власності зосереджено 183,6 млн.грн. (81,8% в загальній).

Основними причинами наявності та зростання боргів на підприємствах державної форми власності є недостатня завантаженість підприємств та несвоєчасна оплата за виконані роботи.

Найбільші борги мають державні підприємства, підпорядковані Державному концерну «Укроборонпром» – 170,4 млн. грн., з них: Харківське державне авіаційне виробниче підприємство – 159,1 млн. грн., казенне підприємство «Зміївський ремонтний енергомеханічний завод» – 3,2 млн. грн., ДП «Харківське конструкторське бюро з двигунобудування» – 2,5 млн. грн., ДП «Харківський приладобудівний завод ім. Шевченка» разом з особливим конструкторським бюро – 1,4 млн. грн.

Без відповідної підтримки центральних органів виконавчої влади, яким підпорядковані державні підприємства, забезпечення їх державними замовленнями та вжиття інших заходів немає реальних можливостей ліквідувати на них борги.

Охорона навколишнього природного середовища

З метою забезпечення збереження біорізноманіття в регіоні, в рамках виконання Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 (зі змінами), в Харківській області проводиться робота з розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Зокрема, за рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища науково-дослідною установою «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» було розроблено 10 проектів створення нових та розширення існуючих територій і об'єктів природно-заповідного фонду по Харківській області.

Відповідними райдержадміністраціями протягом 2015-2016 років проводилась робота щодо встановлення переліку землевласників і землекористувачів земельних ділянок та погодження з ними вказаних вище 10 проектів.

У 2016 році НДУ «УкрНДІЕП» було проведено дослідження та підготовку матеріалів з розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду Харківської області на період до 2021 року, та складено Звіт про зазначену науково-дослідну роботу.

До зазначеного Звіту спеціалістами НДУ «УкрНДІЕП» також було включено цінні природоохоронні території, по яким розроблено 10 проектів створення нових та розширення існуючих територій і об'єктів природно-заповідного фонду, та пропозиції Національного екологічного центру України щодо створення на території Харківської області 6-ти ландшафтних заказників місцевого значення та 1-го регіонального ландшафтного парку, створення яких схвалено Міністерством екології та природних ресурсів України.

Обласною державною адміністрацією здійснювався постійний контроль за реалізацією заходів щодо збільшення площі природно-заповідного фонду Харківської області. Так, с метою реалізації заходів щодо збільшення площі природно-заповідного фонду Харківської області 18 вересня 2015 року було проведено селекторну нараду, за підсумками якої було підписано доручення голови обласної державної адміністрації від 28.09.2015 № 01-16/7124 «Про перспективи створення нових та розширення існуючих об'єктів природно-заповідного фонду області».

Відповідно до п. 5 розпорядження голови обласної державної адміністрації від 13.09.2016 № 402 «Про підсумки соціально економічного розвитку Харківської області за I півріччя 2016 року» головам районних державних адміністрацій доручено завершити роботу щодо погодження із землевласниками та землекористувачами проектів створення нових та розширення існуючих об'єктів природно-заповідного фонду області.

Результати виконання вищезазначених доручень було розглянуто на засіданнях обласної координаційної ради з екологічних проблем, які відбулися: 30.06.2016 року, 29.03.2017 року та 28.09.2017 року.

На теперішній час, погодження отримано лише по одному проекту щодо створення ландшафтного заказника місцевого значення «Синичинський» в Ізюмському районі загальною площею 285,6 га, який створено рішенням обласної ради від 07.12.2017 № 606-VII.

Департаментом екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації листом від 28.12.2017 № 04.02-18-7014 до районних державних адміністрацій надіслано вказаний вище Звіт та доручено спільно з територіальними підрозділами Головного управління Держгеокадастру у Харківській області визначити землевласників та землекористувачів земельних ділянок, запроектованих до заповідання, та провести роботу стосовно погодження з ними питання включення зазначених земельних ділянок до природно-заповідного фонду.

З метою виконання Указу Президента України від 21 листопада 2017 року № 381/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду» в області підписано відповідне доручення голови обласної державної адміністрації від 16.01.2018 № 01-28/535.

На виконання п.1.2. вказаного доручення в районах було визначено відповідальних осіб за організацію роботи з розширення природно-заповідного фонду на рівні заступників голів районних державних адміністрацій.

Також, з метою забезпечення виконання Указу Президента України від 11.12.2009 № 1044 «Про створення національного природного парку «Дворічанський» Харківським національним університетом ім. В.Н. Каразіна підготовлено наукове обґрунтування та картографічні матеріали щодо зміни меж (розширення) території національного природного парку «Дворічанський».

На теперішній час, отримано погодження ДП «Куп'янське лісове господарство» щодо включення до території НПП «Дворічанський» земельних лісових ділянок загальною площею 831,2 га. У зв'язку із відсутністю розподілу земель запасу та земель, не наданих у власність та постійне користування, по категоріям та за призначенням, роботу з погодження проведено не в повному обсязі.

Робота щодо збільшення територій та об'єктів природно-заповідного фонду Харківської області продовжується.

Проте, погодження зазначених проектів стримується через обмеження в природокористуванні, встановлені чинним законодавством, та через відсутність механізму економічного стимулювання, а саме, відсутні будь-які пільги у сфері оподаткування, зокрема щодо земельного та екологічного податків.

З метою вирішення питання економічного стимулювання землевласників та землекористувачів щодо включення їх земельних ділянок до заповідних територій області Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації звертався до Міністерства екології та природних ресурсів України.

Міністерством екології та природних ресурсів України було повідомлено, що на розгляді Верховної Ради України знаходиться відповідний законопроект № 1850-1 «Про внесення змін до Податкового кодексу України», прийняття якого сприятиме підвищенню зацікавленості землевласників та землекористувачів у розширенні природно-заповідних територій. Також, з приводу підтримки вказаного законопроекту Департаментом було направлено лист до Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. До цього часу законопроект не прийнято.

Водночас, Мінприроди звернулося до Кабінету Міністрів України та до Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи з проханням врегулювати питання звільнення від сплати земельного податку шляхом внесення змін до Податкового кодексу України, а саме, внести зміни до статті 283 Податкового кодексу України, включивши землі природно-заповідного фонду, надані у постійне користування для збереження та використання біосферних та природних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних і зоологічних парків та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва до таких, за які не сплачується земельний податок (лист Департаменту екомережі та природно-заповідного фонду Мінприроди від 18.01.2018).

Щодо заходу «Підвищення рівня обізнаності населення щодо цінностей територій та об'єктів природно-заповідного фонду і залучення населення до управління ними» - інформація, надана національними природними парками «Слобожанський», «Дворічанський» та «Гомільшанські ліси».

З метою підвищення рівня обізнаності населення протягом 2017 року в засобах масової інформації та мережі Інтернет оприлюднено публікацій і статей щодо цінностей територій та об'єктів природно-заповідного фонду - 101, в тому числі: 10 статей та інформаційних повідомлень, сюжет на телеканалі ICTV - НПП «Слобожанський»; 84 - НПП «Гомільшанські ліси» та 29 статей надано до наукових журналів; 7 статей у друкованих ЗМІ + 3 радіовиступи, 4 роіки та створено власний канал на Youtube – НПП «Дворічанський».

Крім того, за 2017 рік національними природними парками проведено:

- НПП «Слобожанський» - 39 еколого-освітніх заходів, з них: 3 кінолекторії, 3 вікторини, 11 майстер-класів, 3 фотовиставки, 4 екологічні гри-вікторини; проведено 9 виставок, 54 тематичні екскурсії, прийнято участь у 10 заходах (круглі столи, семінари, конференції, науково-технічні ради), проведено 41 лекцію, 2 виховні години у школах Краснокутського району;

- НПП «Гомільшанські ліси» - 82 еколого-освітніх заходи, в тому числі: 13 екскурсій, 6 еколого-освітніх заходів, приурочених до екологічних свят, 3 бесіди-діалоги в Зміївській дитячій бібліотеці, 9 конкурсів та вікторин у школах, участь у 7 фестивалів та 3 дитячих освітньо-мотиваційних літніх таборах, 41 лекція у школах Зміївського району;

- НПП «Дворічанський» - 13 еколого-освітніх заходів, приурочених до екологічних свят, прийнято участь у 2 виставках, легкоатлетичному марафоні, Великому Слобожанському ярмарку, 13 семінарах, круглих столах, диспутах, проведено 6 тематичних уроків у школах Дворічанського району та 10 лекцій студентам вищих учбових закладів, організовано 34 екскурсії.

**Директор Департаменту
економіки і міжнародних відносин
Харківської обласної державної адміністрації**

А.Л. Колос